

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

Una mirada interdisciplinar d'innovació docent centrada en l'avaluació formativa: el CIFE-GIAF de la Universitat de Vic

- Boluda Viñuales, Gemma

Universidad de Vic

Facultad de Educación

Calle Sagrada Família, 7, 08500 Vic (Barcelona)

gemma.boluda@uvic.cat

- Portell Llorca, Antoni

Universidad de Vic

Facultad de Educación

Calle Sagrada Família, 7, 08500 Vic (Barcelona)

antoni.portell@uvic.cat

- **RESUMEN:** 500-700 caracteres

La present comunicació té un doble objectiu: en un primer moment, explicar el marc general a partir del qual la Universitat de Vic ha anat teixint una singular estructura que li ha permès dotar a dos grups d'innovació d'una organització i composició estables a fi que els seus membres puguin establir-se uns objectius de treball tant a curt com a mig termini i explicar l'experiència concreta d'un d'aquests grups, el Grup d'Innovació en Avaluació Formativa (GIAF).

- **ABSTRACT:** 500-700 characters

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

The present communication has an objective double: in a first moment, explain the general frame from the University of Vic has gone knitting a singular structure that has allowed him endow to two groups of innovation of an organisation and stable composition so that his members can establish some aims of work so much to short as a half term and explain the concrete experience of one of these groups, the Group of Innovation in Formative Evaluation (GIAF).

- **PALABRAS CLAVE: avaluació formativa; innovació docent; formació professorat** **KEYWORDS** (in English): formative evaluation; teaching innovation; teacher training
- **ÁREA DE CONOCIMIENTO:** Indicar el área a la que corresponde el contenido de la propuesta:
 - Arte y Humanidades
 - Ciencias Experimentales y de la Salud
 - Ciencias Sociales y Jurídicas
 - Ingenierías y Arquitectura
 - Más de un área
- **ÁMBITO TEMÁTICO DEL CONGRESO:** Indicar el ámbito temático al que es propone adscribir la comunicación:
 - Evaluación y calidad institucional
 - La cooperación en y por el conocimiento
 - Innovación en el enseñanza superior
 - El aprendizaje autónomo del alumno
 - La internacionalización de la universidad

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

El Comité Científico se reserva el derecho de decidir el ámbito final de las propuestas.

- **MODALIDAD DE PRESENTACIÓN:**

- Comunicación oral
- Comunicación póster
- Comunicación electrónica

El Comité Científico se reserva el derecho de decidir el formato final de las propuestas.

- **DESARROLLO:** tendrá una extensión de entre 7.500 – 10.000 caracteres (con espacios)

a) Objetivos

- a. Exposar l'estructura i funcionament dels grups d'innovació a la Universitat de Vic
- b. Exposar els objectius, i funcionament d'un dels dos grups: el GIAF
- c. Presentar els primers resultats derivats de la posada en marxa del GIAF i propostes de futur

b) Descripción del trabajo

Dins del marc de la incorporació de les nostres universitats en l'actual sistema de crèdits europeu i en relació a l'aplicació de les metodologies docents derivades d'aquesta incorporació, des del Centre d'Innovació i Formació en Educació (CIFE) de la Universitat de Vic, en coordinació amb la Comissió d'Innovació Docent (CID), des del curs 2009-2010 s'ha anat promovent la creació i consolidació de diferents grups d'innovació, els CIFE-GI, amb l'objectiu de disposar d'un fòrum de reflexió, de debat i de pràctica en relació a les diferents activitats d'innovació i de recerca en l'àmbit de la docència universitària.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

D'aquesta manera, la present comunicació té un doble objectiu: en un primer moment, els autors es proposen explicar el marc general a partir del qual la Universitat de Vic (UVic) ha anat teixint una singular estructura que de manera eficient li ha permès dotar aquests grups d'una organització i composició estables a fi que els seus membres puguin establir-se uns objectius de treball tant a curt com a mig termini i, ja en un segon i darrer moment, els mateixos autors presenten i comparteixen l'experiència concreta d'un d'aquests grups, el Grup d'Innovació en Avaluació Formativa (GIAF).

A través d'una exposició que va del més general a més particular, des dels plantejaments més institucionals i estratègics i amb un marcat caràcter organitzatiu fins a la pròpia dinàmica tant del propi grup d'innovació com d'aula ja en el cas de cada professora o professor implicat en el procés, els autors de la comunicació explicaran com s'han articulat els grups per tal de contemplar-ne tant la interdisciplinarietat com la transversalitat d'aquests a través de la participació i l'adscripció acadèmica i docent dels diferents membres. Amb tot plegat, s'exposa la manera com el veritable intercanvi de bones pràctiques realitzat, juntament amb la reflexió conjunta sobre els temes objecte d'estudi de cadascun dels grups d'innovació, ha permès engruixir el marc general de referència per a tot el professorat de la universitat ja en l'àmbit de la pròpia pràctica docent. I és precisament en referència a aquest darrer aspecte que s'explica com, en coordinació amb l'Àrea d'Innovació Docent de la Comissió d'Innovació Docent, aquests grups proposen, si així ho consideren, l'organització d'activitats formatives específiques adreçades a tot el professorat de les diferents Facultats i que s'inclouen dins del Pla de Formació Permanent del Professorat de la UVic.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

LA INNOVACIÓ DOCENT A LA UVIC

Algunes notes de context

La trajectòria d'innovació docent a la UVic al llarg dels darrers anys ha vingut marcada bàsicament per dos esdeveniments que, certament, es complementen l'un a l'altre i que si bé tots dos tenen relació amb el context universitari general, en el nostre cas un d'ells és d'una significativa rellevància dins dels estudis universitaris a Vic. Ens referim, en primer lloc, al que ja fa uns anys va començar essent l'horitzó i hores d'ara i des de fa un temps ja és el context de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES), el qual, a través dels acords de Bolonya ha anat definint els nous estudis de grau i enquadrant el canvi organitzatiu i metodològic a les nostres universitats. I val a dir que aquest esdeveniment és comú a totes les universitats no sols nacionals sinó també europees, amb la qual cosa tot el que en aquesta comunicació compartirem i expressarem té com a teló de fons l'escenari referit. Per altra banda, i ja referint-nos al segon esdeveniment, i de manera més singular en el cas de la UVic, ens referirem a la creació del CIFE, presentat públicament i de manera oficial el 25 de gener de 2008.

D'aquesta manera, i prenent com a referents aquests dos esdeveniments, al llarg de la present comunicació exposarem tant el marc general a partir del qual pivota la innovació docent a la UVic i en concretarem la mirada, ja a la segona part, a partir de l'experiència d'un dels grups d'innovació actualment consolidats a la UVic, el GIAF.

El CIFE

Si ens remuntem només uns quants anys enrere, hem de començar afirmant que el **CIFE** és el resultat de les aportacions i de l'empenta de molts professors, professores i deganats de la Facultat d'Educació de la UVic, actualment Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes. El Consell de Direcció de la UVic

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

aprojava, el mes d'octubre de 2007, la creació del **CIFE**, en nomenava un director i, amb el seguiment de l'adjunt a la Rectora per a la Formació Continuada i el deganat de la Facultat d'Educació, el mes de febrer de 2008 s'elaborava i aprovava el seu *Projecte General d'Organització*, que establia els següents àmbits d'actuació:

- Formació permanent del professorat d'Educació Infantil, Primària i Secundària.
- Formació, innovació i millora de la docència universitària a la UVic.
- Col·laboració amb altres entitats i formació en l'àmbit sociocomunitari de l'educació.

D'aquesta manera, i centrant-nos ja en el segon dels seus àmbits, el referit a la docència i la innovació universitària, i que és el que ens ocupa en la present comunicació, des dels seus inicis el CIFE té com a principal línia d'actuació el desenvolupament tant de la formació inicial i permanent del professorat universitari, els plans tutorialis i el desenvolupament de la innovació docent a la UVic per a la millora de la qualitat docent en coordinació amb la Comissió d'Innovació Docent. Val a dir que aquesta línia d'actuació a través de la formulació d'uns objectius específics per a l'àmbit a què ens referim i que es concreten en els següents:

- Desenvolupar accions formatives adreçades al professorat que s'incorpora a la docència de la UVic.
- Recollir iniciatives, promoure i impulsar actuacions per al desenvolupament de plans d'acció tutorial dels alumnes.
- Promoure l'organització de les activitats de formació permanent del professorat debatudes en el marc de la Comissió d'Innovació Docent.
- Donar suport a la recerca per a la innovació en la docència universitària de la UVic.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

A partir d'aquests objectius i amb caràcter anual se n'han anat concretant tant les tasques referides a cadascun d'ells com les prioritats per al curs, bo i constituint el full de ruta del centre sotmès a revisió, anàlisi i millora contínua.

Així, i a tall de concreció per a la present comunicació, les tasques a què ens referirem i que es desprenen de l'esmentat anteriorment s'emmarquen en el suport a la recerca per a la innovació i la qualitat de la docència i es concreten en:

- Cercar les ajudes per a la recerca i el desenvolupament de projectes vinculats als àmbits d'actuació del CIFE.
- Impulsar l'elaboració de projectes per a la demanda d'ajudes per a la recerca i la innovació docent en els àmbits d'actuació del CIFE tot atenent els interessos del centres i en coordinació amb la Comissió d'Innovació Docent.
- Col·laborar en el desenvolupament de les recerques esmentades.

La comissió d'innovació docent de la UVic

A partir de l'esmentat fins ara i en clara referència a la Comissió d'Innovació Docent de la Universitat, comissió creada el 2004, actualitzada el 2008 i que el 2009 en consolidava la seva estructura, composició i funcions, recollint l'essència de cadascun dels períodes esmentats i amb la finalitat d'adaptar-la no ja a l'horitzó sinó plenament al *context* del Pla Bolonya.

Així, i recordant les funcions de la Comissió tal i com s'expressen a l'**Acta de la reunió de Comissió d'Innovació Docent de la Universitat de Vic** de 30 de novembre de 2004, hem de destacar-ne el seu caràcter tècnic quan s'afirma que *"La funció de la Comissió d'Innovació Docent és assessorar, orientar i planificar les activitats de millora de la qualitat docent, amb la finalitat de poder fer recomanacions als*

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

òrgans de govern de la Universitat de Vic". D'aquesta manera, doncs, i recollint la proposta d'actualització d'aquesta aprovada per el CDU a l'octubre de 2008 "La Comissió d'Innovació Docent és un òrgan consultiu adscrit al Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica i Professorat amb la finalitat d'assessorar, orientar i planificar les activitats de millora de la qualitat docent. La Comissió d'Innovació Docent és una co-missió assessora i de debat". De tot plegat es desprèn que la comissió canalitza la seva participació i implicació en el projecte universitari a través de l'Àrea d'Innovació Docent, i en promou a través seu tant la innovació en la docència, a través de:

- la creació i consolidació de grups d'innovació participats per professores i professors de les diferents facultats i escoles de la UVic i coordinats pel CIFE, i
- la formació permanent del professorat de la UVic, la qual queda recollida amb l'establiment del Pla de Formació Permanent del Professorat de la UVic (PFPPUVic)

Pel que fa al primer dels dos punts, al llarg de la segona part de la present comunicació en podrem conèixer un recull descriptiu i valoratiu de la seva activitat.

Funcions de la Comissió d'Innovació Docent

- a) Reflexionar, debatre i promoure orientacions per a l'aplicació de les metodologies docents derivades de la implantació del sistema de crèdits europeu.
- b) Reflexionar sobre les possibles millores de la docència en els estudis de modalitat semipresencial.
- c) Reflexionar, debatre i promoure la implantació de millores en els recursos del Campus Virtual que s'adeqüin al nou context.
- d) Establir criteris i orientacions per a la implantació del crèdit europeu en les diferents titulacions de la UVic.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

- e) Promoure la millora de la docència en els estudis de modalitat semipresencial. Col·laborar en les tasques destinades a la millora i implantació dels recursos del Campus Virtual.
- f) Establir criteris i orientacions per a les propostes de millora de les avaluacions realitzades Àrea de Qualitat de la UVic.
- g) Coordinar l'execució de les activitats de formació inicial del professorat de nova incorporació i col·laborar en el seguiment i avaluació de la incidència de la formació inicial en la pràctica docent d'aquests.
- h) Detectar i coordinar necessitats de formació del professorat en relació a la millora de la docència i proposar activitats de formació (jornades, seminaris, cursos, etc.)

Ja centrant-nos en la seva composició, la seva heterogeneïtat i la seva transversalitat fa que les seves reunions siguin de caràcter plenari o i estratègic. Així, juntament amb el Vicerector d'Ordenació Acadèmica i Professorat, el Director del CIFE, una tècnica del Vicerectorat i una del CIFE, s'hi en ella d'una banda representants dels diferents centres de la UVic, actualment concretats amb la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes, la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar, la Facultat d'Empresa i Comunicació i l'Escola Politècnica Superior, i de l'altra un representant de cadascuna de les següents àrees i serveis precisament pel seu caràcter estratègic i plenament vinculat a la docència i la innovació a la nostra universitat: l'Àrea de les TIC, la Biblioteca, l'Àrea de Qualitat, el Servei d'Audiovisuals SAV i l'Oficina de formació continuada, l'Aula L3. Abundant una mica més en aquest aspecte de la composició i representació, es destaca que es considera prioritari que el representant dels centres escollit sigui membre del Consell de Direcció del seu propi centre, ja que així es garanteix la transmissió de la informació precisament perquè té accés a l'ordre del dia i a les reunions dels diferents deganats i equips directius dels centres; així mateix, es considera que cal vetllar també perquè a més del

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

càrrec que ocupi es tingui en compte el perfil que té i que estigui motivat per la innovació. I pel que fa als representants de les àrees i serveis, que aquests en la mesura del possible en siguin els seus màxims responsables.

Els CIFE-GI: els grups d'innovació de la UVic

Com ja hem comentat anteriorment, dins del marc de la incorporació de la UVic dins del sistema de crèdits europeu i en relació a l'aplicació de les metodologies docents derivades d'aquesta incorporació, des del CIFE, en coordinació amb la Comissió d'Innovació Docent, al llarg dels darrers anys s'ha anat promovent la creació i consolidació de grups d'innovació (GI) dins la nostra universitat amb l'objectiu de disposar de fòrum de reflexió, debat i de pràctica en relació a les diferents activitats d'innovació i recerca en l'àmbit de la docència universitària. Es pretén, doncs, que aquests grups comptin amb una organització i estructura estables a fi que els seus membres puguin establir-se uns objectius de treball a curt i a mig termini.

Aquests grups estan oberts a tot el professorat de la nostra universitat, i sota la mirada de la interdisciplinarietat i la transversalitat, neixen amb l'objectiu de promoure entre els seus membres l'intercanvi de bones pràctiques i la reflexió conjunta sobre els temes objecte d'estudi al mateix temps que per a la universitat les seves aportacions han de passar a engruixir, sens dubte, el marc general de referència per a tot el professorat ja en l'àmbit de la nostra pràctica docent. D'altra banda, i en coordinació amb l'Àrea d'Innovació Docent de la CID, se'ls anima a proposar, si s'escau, l'organització d'activitats formatives específiques adreçades a tot el professorat de la nostra universitat que podran ser incloses dins del Pla de Formació Permanent del Professorat de la UVic.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

És en relació a aquest darrer aspecte que els dos grups d'innovació consolidats, l'experiència d'un dels qual coneixerem en aquesta mateixa comunicació, han difós la seva activitat a través de les *Jornades d'Intercanvi de Bones Pràctiques* del professorat de la UVic que amb caràcter anual s'organitzen des del CIFE i s'han implicat també de manera activa en l'organització i desenvolupament de les Jornades d'Innovació Docent, també de caràcter anual. Val a dir que la diferència entre les dues jornades bàsicament es redueix al caràcter intern de les primeres, a partir de les quals el professorat de la nostra universitat intercanvia experiències i estratègies docents al voltant d'un tema que centra la jornada (avaluació, TIC, ...) i les segones tenen un caràcter més obert i pretenen aportar al professorat de la nostra universitat una mirada externa, un apropar-nos al que es realitza en matèria d'innovació a les diferents universitats i que ens porta a anar construint, mica en mica, poc a poc, any rere any, un marc general de referència per al nostre professorat en relació al tema proposat i que sens dubte a partir d'elles es generen demandes de formació que es recullen al pla de formació o fins i tot es constitueixen tant grups d'innovació com de treball formats per professorat dels diferents centres i que compten amb un acompanyament per part del CIFE per al desplegament de la seva activitat, com ara els grups d'innovació a què ens estem referint.

Criteris generals de funcionament per a tots els GI

1. L'assistència i participació al grup per part de les professores i professors és voluntària.
2. La participació en un dels GI implica el compromís a complir amb els pactes establerts dins del grup així com amb els terminis de lliuraments pel que fa al desenvolupament de projectes específics o d'encàrrecs interns dins del propi grup.
3. Cada GI té una professora coordinadora o professor coordinador que es responsabilitzarà del seguiment i funcionament del propi GI.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

4. Totes les coordinadores o coordinadors de grups GI es reuneixen de manera periòdica (segons el calendari que s'estableixi) amb el CIFE a fi de compartir línies d'actuació comunes i promoure, si s'escau, contactes i intercanvis entre els grups.
5. Els GI compten amb el suport logístic i organitzatiu del CIFE al mateix temps que comptaran amb un pressupost per tal de poder finançar mínimament les activitats que se'n puguin derivar: assistència a congressos, sessions amb experts, adquisició de publicacions (en aquest cas a través del servei d'adquisicions de la Biblioteca).
6. Es disposa d'un grup de treball al Campus Virtual per a cada GI, amb la qual cosa determinats moments de treball del propi grup es contempla que siguin també no presencials.
7. Des del CIFE es promou la participació del grup o d'algun dels seus components en les jornades d'intercanvi de bones pràctiques que es promouran en coordinació amb la Comissió d'Innovació Docent de la UVic.
8. Es potencia l'assistència i/o participació a Jornades i Congressos universitaris de l'àmbit objecte d'estudi i reflexió del grup al mateix temps que se'n promourà l'intercanvi dins del grup i fins i tot fora d'aquest, si s'escau.
9. Es vetlla per la vinculació entre la innovació i la recerca, per la qual cosa es promou l'intercanvi i interacció entre uns i altres grups dins i fora de la nostra universitat.
10. El fet de formar part d'un GI és reconegut des del CIFE amb el certificat corresponent i el nombre d'hores establert i tindrà els mateixos efectes que la participació en les activitats formatives promogudes dins la nostra Universitat.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

Fases dins del GI al llarg del curs (proposta)

Si ens fixem ja en aspectes més operatius, els grups creats complimenten una documentació de base que serveix tant de referència com de presentació de la seva activitat a la comunitat universitària i es penja a la pàgina web del CIFE.

1. Presentació
2. Objectius del grup
3. Components del grup (encapçalats per la coordinadora i amb l'adreça electrònica)
4. Pla de treball per al curs
5. Calendari de treball

A títol orientatiu i amb la intenció d'acabar de centrar el treball dels diferents grups, des del CIFE es promou que aquests, més enllà de la seva autonomia, tinguin presents aquestes fases de treball:

Primera FASE

- Establiment d'objectius, bo i no descartant-se que si la quantitat de temes sorgits així ho demana es facin subgrups.
- Intercanvi de bones pràctiques
- Reflexió conjunta a partir de l'intercanvi

Segona FASE

- Emmarquem l'horitzó
- Pla de treball

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

- Efectes esperats (on s'hi contempla des de l'elaboració d'instruments i la seva posada en pràctica fins a l'elaboració de documents del propi grup tot clarificant i manifestant-se en relació al tema objecte de treball del grup, tot plegat fruit de la indagació/formació/recerca bibliogràfica/congressos ...

El Pla d'Ajuts a la Qualitat i la Innovació Docent (AQUID)

Ja dins del darrer apartat d'aquesta primera part de la nostra comunicació volem dedicar els últims paràgrafs a la recent creació de l'AQUID, de la UVic i que en aquests moments ja compta amb dues edicions.

L'objecte de la convocatòria és promoure projectes sobre innovació, qualitat i millora de la docència en les seves titulacions, la UVic convoca tot un seguit d'ajuts a iniciatives del professorat que s'inclouen dins del pla amb la finalitat de ser desenvolupades al llarg de dos cursos acadèmics.

El Pla AQUID estableix dues modalitats:

Modalitat A. Projectes d'innovació i millora de l'ensenyament-aprenentatge. Propostes innovadores centrades en una o diverses assignatures que comportin una millora en relació a la seva impartició o bé propostes que es centrin en assignatures de nova creació. L'objectiu és reflexionar i elaborar recursos i estratègies per fomentar la participació, la motivació i la millora de l'aprenentatge dels estudiants, així com la coordinació entre el professorat d'una o diverses assignatures o la coordinació de les sessions d'una mateixa assignatura així com el seguiment de la qualitat de la docència i de l'aprenentatge. Val a dir que en aquesta primera modalitat es concedeixen fins a un total de cinc ajuts.

Modalitat B. Premi a experiències sobre qualitat i innovació docent. El premi pretén identificar i

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

reconèixer l'esforç del professorat de la UVic per millorar la qualitat de la docència mitjançant la innovació en els mètodes docents aplicats. L'objectiu és afavorir l'intercanvi de coneixements i d'experiències, així com potenciar la difusió de les experiències d'innovació docent. Val a dir que en aquesta primera modalitat es concedeixen fins a un total de dos premis.

Pel que fa als destinataris, el pla és obert a tot el personal docent i investigador de la UVic que tingui assignada docència durant el curs acadèmic objecte de la convocatòria, i pot fer-ho tant a nivell individual com formant part d'equips docents dels diferents centres, facultats, departaments o altres estructures de la UVic.

Les línies d'actuació de la darrera convocatòria, la qual en el moment de redactar la present comunicació encara era oberta, es concretaven en les següents:

- Avaluació i seguiment personalitzat de l'aprenentatge dels estudiants.
- Integració dels recursos informatius i comunicatius per a la docència d'una assignatura o conjunt d'assignatures.
- Experimentació i pilotatge de noves metodologies docents.
- Processos de millora dels estudis presencials amb actuacions de suport no presencials mitjançant l'ús de les TIC.
- Actuacions que afavoreixin la inclusió de la perspectiva internacional dins del marc de les diferents assignatures.

En qualsevol dels casos es prioritzen aquells projectes que afecten un conjunt d'assignatures o àmbits de coneixement de manera coordinada, així com també aquells que afectin a un major nombre d'estudiants i de professorat (com ara totes les assignatures del primer d'una graduació). Al mateix temps es valorarà el caràcter interdisciplinari i transversal dels projectes presentats.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

A tall de síntesi d'aquest darrer apartat podem dir que en la seva primera edició, el Pla AQUID va recollir aquesta gens menyspreable estadística de participació.

Resum sol·licituds AQUID 2011

	MODALITAT A	MODALITAT B	TOTAL
Sol·licituds totals	8	6	14
Col·lectives	6	3	9
Individuals	2	3	5
Per matèries			
Disciplinars	4	4	8
Interdisciplinars	4	2	6
Centres			
EPS	1	1	2
FETCH	6	2	8
FCSB	-	3	3
FEC	-	-	-
Intercentres	1	-	1
Professorat implicat	33	17	50

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

El Grup d'Innovació en Avaluació Formativa (GIAF): fonaments teòrics

El GIAF sorgeix a l'octubre de 2010 com una necessitat viscuda per part dels seus components d'innovar en l'avaluació de les assignatures dels diferents graus impartits a la Universitat de Vic, d'acord amb els plantejaments del nou EEES, partint del principi que busquem una avaluació que formi, convertida en mitjà d'aprenentatge i en expressió de sabers, seguint a Álvarez Méndez (2001:12). Aquesta avaluació centrada en l'aprenentatge de l'alumne que proposa l'EEES, comporta que els docents universitaris siguin capaços d'implementar i aplicar sistemes d'avaluació formatius i donar l'oportunitat que l'estudiant participi activament en el procés (Buscà, Cladellas, Calvo, Martín, Padrós i Capllonch, 2011). Sols d'aquesta forma, segueixen els autors, s'aconseguirà ser conseqüent amb els valors democràtics, la formació de persones i professionals reflexius i l'aprenentatge en profunditat que la universitat del segle XXI vol promoure.

Tal i com afirma Santos Guerra (1999) l'anàlisi de l'avaluació ens permetrà entendre el que succeeix amb tot el procés d'ensenyament i aprenentatge en la institució universitària.

Els processos d'avaluació es centraran en aplicar mecanismes d'avaluació formativa i participativa o compartida. Tal i com exposen Buscà, Cladellas, Calvo, Martín, Padrós, i Capllonch (2011) l'avaluació participativa està vinculada a les finalitats de l'EEES, i al desenvolupament de les competències. Aquesta avaluació participativa és el que Álvarez Méndez (2001) anomena avaluació democràtica, eludint a la necessària participació de tots els subjectes que es veuen afectats per l'avaluació, principalment professor i alumne, no com a sols subjectes passius que responen, sinó que reaccionen i participen en les decisions que s'adopten i els afecten.

Giné (2004) considera que per complir una funció formativa, l'avaluació hauria de servir per a prendre decisions que ajudin a l'alumnat a aconseguir determinats objectius que no han assolit, i per ajudar als qui els han assolit a progressar més en el seu aprenentatge.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

López, Monjas, Manrique, Barba i González (2008) entenen per avaluació formativa el procés d'avaluació que té com a finalitat principal millorar els processos d'ensenyament - aprenentatge que tenen lloc.

Morales (2009) destaca que l'element clau que fa que l'avaluació sigui formativa és el d'aportar informació (feedback) durant el procés per tal de millorar els resultats finals.

Seguint a López Pastor i altres (2009) entenem l'avaluació formativa com un procés d'avaluació que té com objectiu millorar els processos d'ensenyament – aprenentatge, amb l'objectiu que l'alumne aprengui més i el professor aprengui a treballar millor. **Aquests dos aspectes de millora de l'aprenentatge de l'alumnat i obtenir informació perquè el professorat millori la seva tasca docent són els pilars bàsics del GIAF.**

López i altres (2006) entenen que quan parlem d'avaluació compartida ens estem referint a formes dialogades d'avaluació entre professor – alumne, que pretenen completar el procés d'autoavaluació de l'alumne amb processos d'avaluació més formatius, amb posteriors processos de diàleg, intercanvi d'informació i recerca d'acords. López, Monjas, Manrique, Barba i González (2008) entenen l'avaluació compartida com un procés d'avaluació basat en el diàleg i la presa de decisions. Els autors consideren que el fet de compartir ha de ser més un diàleg i una presa de decisions mútues i/o col·lectives, que un procés individual i imposat. Dins d'aquests processos, les autoavaluacions, les coavaluacions són tècniques que juguen un paper fonamental.

L'objectiu del grup és innovar en avaluació formativa a partir de l'avaluació de les assignatures als graus, prenent un marc teòric comú i compartit, i tenint present l'avaluació de les competències com a eix principal. Tenint present que com afirmen López i altres (2006) una de les qüestions bàsiques de l'avaluació formativa és entendre l'avaluació com activitat crítica d'aprenentatge, i com ens hem referit

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

anteriorment, l'avaluació ha d'ajudar a prendre consciència dels punts forts i febles d'un treball, d'una proposta, d'una pràctica educativa; però, sobretot, ha d'informar de com millorar-la o, al menys, ajudar a prendre decisions per intentar millorar-la.

Tot això es concretarà al voltant de sistemes que contemplen les autoavaluacions, coavaluacions, les avaluacions i qualificacions dialogades que juguen un paper fonamental i que poden ser útils com a punt de partida per avançar vers processos d'avaluació i millora més elaborats tal i com afirmen Buscà, Cladellas, Calvo, Martín, Padrós, i Capllonch (2011).

El GIAF: aplicació de la proposta

La proposta que es realitza al GIAF és realitzar l'avaluació formativa d'una assignatura del Grau on participa el professorat, on es realitzin processos d'autoavaluació, coavaluació i/o avaluació compartida.

Les dades que es recullen en l'informe (l'extensió de l'informe no permet la seva inclusió), contemplen un recull de dades referents, entre d'altres, a la relació de les competències i objectius i tasques d'ensenyament i avaluació; les vies d'aprenentatge i avaluació que s'utilitzen (formativa, final o mixta); quins instruments d'utilització s'utilitzen; les avantatges i desavantatges d'aquest sistema per l'alumnat i pel professorat; el rendiment acadèmic de l'alumnat; i la càrrega de treball per l'alumnat i el professorat.

Un cop recollides aquestes dades, s'analitzen i es treuen els resultats.

c) Resultados

Els resultats es derivaran a partir de l'anàlisi dels objectius del grup, que són:

1. Conèixer com avaluen formativament els diferents components del grup, i altres professors de referència de la UVic.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

- S'ha realitzat una avaluació formativa a 7 assignatures, en 4 graus diferents (fisioteràpia, Ciències de l'Activitat Física i l'Esport, Mestre d'Educació Primària i Biotecnologia), i un total de 343 alumnes avaluats.
2. Conèixer quins són els principals problemes i avantatges amb què es troben els components del grup a l'hora de dur a terme una avaluació formativa.
- Avantatges:
 - Increment dels instruments de recollida de dades
 - Major participació de l'alumnat en les decisions pertinents a l'avaluació (coavaluació, autoavaluació, avaluació compartida)
 - Aquest procés dona més tranquil·litat al professorat respecte la nota que posa. El que els alumnes diuen recolza el que el professor percep. És una eina més per posar nota.
 - Ha coincidit els alumnes que més han participat amb el procés amb les notes més altes
 - En qualificació s'han utilitzat processos de qualificació, coqualificació i qualificació compartida
 - Destaca la transparència del procés i de la qualificació
 - No hi ha problemes amb la nota final
 - Problemes:
 - Els alumnes de primer de grau són poc crítics per realitzar processos d'autoavaluació i coavaluació

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

- Costa molt arribar a l'excel·lència; s'ha de buscar la forma de crear una via mixta d'avaluació
- 3. Publicar i/o difondre els resultats. Encàrrecs.
 - Assistència a jornades especialitzades i congressos
 - Assistència a jornades especialitzades i congressos nacionals i internacionals
 - Comunicacions dels resultats de les recerques en congressos nacionals i internacionals
 - Suport a la Jornada d'Innovació Docent 2011: l'avaluació orientada a l'aprenentatge (Universitat de Vic)
 - Concessió de la beca AQUID *“Estratègies d'Avaluació Formativa de les competències en el grau de CAFE i MEP. Coordinació del professorat per establir estratègies d'avaluació de competències conjuntes en el grau de CAFE i MEP” ha estat seleccionat amb la concessió d'un ajut de 2.500 EUR*
 - Encàrrecs institucionals
 - Revisió del document de la normativa d'avaluació de la Universitat de Vic
 - Organització del VII Congreso Nacional de Evaluación Formativa y Compartida (setembre 2012)
- **REFERENCIAS BIBLIOGRÁFICAS**

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

Arnáiz, P, et. al (coord.) (2009) Experiencias de innovación educativa en la Universidad de Murcia. Universidad de Murcia, Servicio de Publicaciones.

Buscà, F., Cladellas, L., Calvo, J., Martín, M., Padrós, M., & Capllonch, M. (2011). Evaluación formativa y participativa en docencia universitaria. Un estudio sobre los artículos publicados en revistas españolas entre 1999 y 2009. Aula Abierta, 2(39), 137-148

DDAA (2005) Ensenyament i convergència europea. Apunts per al debat i la reforma. Valencia: Universitat de València. Servei de formació permanent.

DDAA. (2010). VI CIDUI. Nous Espais de Qualitat en l'Educació Superior. Una anàlisi comparada i de tendències. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya.

Gairin, J y Antúñez, S. Eds. (2008) Organizaciones educativas al servicio de la sociedad. X CIOIE. Madrid: Wolters Kluwer España, Educación.

González, A.P. i Fandos, Manuel (coord.) (2009) La internacionalització de les universitats. El procés d'adaptació a l'espai europeu d'educació superior. Tarragona: Universitat Rovira i Virgili. Publicacions URV.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

López Pastor, V. M. (2009). Evaluación formativa y compartida en Educación Superior : propuestas, técnicas, instrumentos y experiencias. Madrid: Narcea.

Palomares, T. et al (coord.). La innovación educativa en la Universidad: adaptación al cambio. Universidad del País Vasco, Servicio Editorial: 2008.

Santos Guerra, M. A. (1999). 20 paradojas de la evaluación del alumnado en la Universidad española. Revista Electrónica Interuniversitaria De Formación Del Profesorado, 2(1), 24-05.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2